

Ὁ μὴ μαραινόμενος ἢ ὁ μὴ μαρανθεὶς, ἐπὶ φυτῶν, ἀνθέων καὶ καρπῶν ἔνθ' ἄν. : Ἀραβοσίτι ἀμαράγγιστο Ἡπ.

ἀμαραγκένη ἢ, ἀμάρι. ἀμαραγκένη Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀμαραγκένιος-ἀμαραγκένος, ὁ ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάρακος, παρ' ὃ καὶ ἀμάραγκος. Διὰ τὸν ὁμοιον σχηματισμὸν πβ. τὸ οὐσ. ἀθέρνη.

Τὸ φυτὸν διόσανθος ὁ καρυόφυλλος (diosanthus caryophyllus) τῆς τάξεως τῶν καρυοφυλλωδῶν (caryophyllaceae). Συνών. γαριφαλέα. [*]

ἀμαράζωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) κ. ἀ. ἀμαράζωτος Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαραζωτός <μαραζώνω.

Ὁ μὴ μαραινόμενος, ἰδίως ἐπὶ καρπῶν.

ἀμάρακος ὁ, Κύπρ. Κῶς ἀμάρακος Κάρπ. ἀμάρακος Σύμ. ἀμάρακος Κῶς ἀμάρακος Σύμ. ἀμάραγκλος Ρόδ. ἄμάρακος Τήλ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀμάρακος.

1) Τὸ φυτὸν ἐλίχρυσον τὸ Σικελικὸν (helichrysum Siculum) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae), ἀγριολούλουδον τῆς οἰκογενείας τῶν ἀμαράντων ἔνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Ἄμε νὰ πᾶς 'ς τοῖς ὀξοριές, ὅπου 'ναι ἀμαράκοι, νὰ τριβῆσαι, νὰ ξύνεσαι, νὰ πέφτουν οἱ ματ-τάκοι

(τὸ φυτὸν θεωρεῖται ἀντιψυλλικὸν) Κῶς. Συνών. ἀγριοσιτάθουρο. Πβ. δεσποينوβότανο, καλοκοιμηθεῖα.

2) Τὸ φυτὸν ὀρίγανον τὸ Μάρον (origanum Maru) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiatae) Κύπρ. Σύμ. [*]

ἀμαραντάκι τό, Νάξ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀμάραντος.

Τὸ πτηνὸν ἀμάραντος 3, ὁ ἰδ.

ἀμάραντος ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. ἀμάραντος βόρ. ἰδιώμ. ἀμάραντος πολλαχ. ἀμάραντος Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ἄμάραντος Ἡπ. (Δρόβιαν.) Πόντ. ἄμάραντος Ἡπ. (Ἰωάνν.) ἀμάραντε Τσακων. ἀμάραντον τό, Κύπρ. Πόντ. ἀμάραντο πολλαχ. καὶ Πόντ. ἀμάραντον Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἄμάραντον Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) ἄμάραντο Ἡπ. Πόντ. (Κοτύωρ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀμάραντος, παρ' ὃ καὶ ἀμάραντον. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἰ ἐν τῷ τύπ. ἀμάραντος πβ. ἀβάξι-ἀιβάζι, ἀβγουλλεῖα-ἀιβγαλ-λεῖα, ἀγαπητικὸς-ἀγαπητικός, ἀγέννητος-ἀιγέννατε, ἀγουρος-ἀιγουρος, ἀδούλης-ἀιδούλης, ἀμορος-ἀιμορος, ἀρχοντόπουλλο-ἀρχοντόπ'λλου, ξακουσμένος-ξαῖκουσμένος κτ. Ἰδ. καὶ ἈνθΠαπαδοπ. Γραμμ. βόρ. ἰδιώμ. 24.

1) Πᾶν φυτὸν ἡμερον ἢ ἄγριον, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄνθη ξηραίνόμενα διατηροῦν χρῶμα καὶ σχῆμα. [Τοιαῦτα φυτὰ εἶναι ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἐλιχρύσου (helichrysum), τοῦ γένους τοῦ γναφαλίου (gnaphalium), τοῦ γένους τοῦ ἀμμοβίου (ammobium) τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae), ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἀειζώου ἢ σέδου (sedum) καὶ τοῦ εὐαειζώου (sempervivum) τῆς τάξεως τῶν σαρκοφυλλωδῶν (grassulaceae), ἐκ τοῦ γένους τοῦ μεσημβριανθέμου (mesembrianthemum) τῆς τάξεως τῶν μεσημβριανθεμιδῶν (mesembrianthemaceae), ἐκ τοῦ γένους τοῦ

τευκρίου (teucrium) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiatae) κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Φρ. Τρανάει τὸν ἀμάραντο (ἐπὶ τοῦ ὑφισταμένου πολλαχ. : Σ τὰ χέρια σου ἀμάραντος κ' εἶνα χλουρὸ ριπᾶν'! (πρὸς τινὰ ἀπροσδοκῆτως ἐλθόντα) Θράκ. (Αἰν.) Σὺν τ' ἀμάραντα, σὺν τὸν καλὸν τὸν χρόνον! (πρὸς τινὰ σπανίως ἐμφανιζόμενον. Συνών. φρ. σὺν τὰ χιόνια!) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Γιὰ τ' ἐσὲν τὰ ἄμάραντα κ' εἶν' (πρὸς τὸν ἀνάξιον νὰ συμμετάσχη διασκεδάσεως) Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἀμάραντος κί ἂν μαραθῇ τὴ μυρωδιὰ τὴν ἔχει Πελοπν. (Λακων.)

Γιὰ δὲς τὸν τὸν ἀμάραντον μέσα 'ς τὸ ξεροπέτρι, χωρὶς νερὸ ποτίζεται τοαὶ τὸν καρπὸν του θρέφει Χίος

Ἠλὼν μαραίνει ἄμάραντα καὶ παλαλὰ χορτάρῃ κ' ἐσὺ μαραίνεις το' Ἑλλενους, Ρωμαῖκα παλληκάρῃ

(παλαλὰ = ἄχρηστα) Κερασ. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπὶ ὧν. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμάραντος ἐνιαχ. Μάραντος Πόντ. (Ἀμισ. Χαλδ. κ.ἀ.) καὶ ὡς τυπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀμάραντος Μήλ. Ἀμάραντος Κρήτ. Ἀμάραντο Σίφν. Σῦρ. Ἀμάραντα Σῦρ. τ' Ἀμαράντου Σῦρ. 'ς τ' Ἀμαράντου Νάξ. (Βόθρ.) 'ς τὸν Ἀμάραντο Κίμωλ. Μαραντάντων Πόντ. Πβ. ἀγαποβότανο. β) Ἄσμα τι χοροῦ οὕτω κληθὲν ἐκ τῆς μνείας τοῦ φυτοῦ ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ καὶ ἔχον ὧδε :

Θωρεῖς τὸν τὸν ἀμάραντο σὲ τί γρεμνὸ φυτρώνει!

Τὸν τῶν τὰ λάφια καὶ ψοφοῦν, τ' ἀγρίμιμα κ' ἡμερώνουν Κεφαλλ. : Τραγουδῶ τὸν ἀμάραντο. γ) Χορός, καθ' ὃν ᾄδεται τὸ ἄσμα ἀμάραντος Κεφαλλ. : Χορεῖν τὸν ἀμάραντο. 2) Τὸ φυτὸν ἀγάνη ἢ Ἀμερικανική (agave Americana) τῆς τάξεως τῶν ἀμαρυλλιδωδῶν (amaryllidaceae) ἐνιαχ. Συνών. ἀθάνατος 1, ἀλόη, ἀπομονή, σκιλλοκάρα. 3) Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἀκανθυλλίς (fringilla carduellis) Νάξ. Συνών. ἀγκαθοπούλλι, ἀγριοκάναρο, ἀμαραντάκι, ἀστραγαλῖνος, γραμματίκι, καρδερίνα, σκαθί, τουρκοπούλλι.

ἀμαργωτος ἐπίθ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαργωτός <μαργώνω.

1) Ὁ μὴ παθὼν ψῦξιν Πόντ. (Τραπ.) : Ἀμαργωτα εἶναι τὰ δάχτυλα μ'. 2) Ὁ μὴ αἰμωδιάσας, ἐπὶ ποδὸς ἢ χειρὸς Θράκ. (Σαρεκκλ.) : Τὸ χέρι μου ἔμεινε ἀμαργωτο.

ἀμαρίγκλωτος ἐπίθ. ἀμάρι. ἀμαρίγκλουντος Λέσβ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἀγροῖκος, τραχύς : Ἀπiléτο'τα τοῖ ἀμαρίγκλουντα πέταξι τὰ λόγια τ' (ἀπiléτο'τα = ἀπελέκητα).

ἀμαριόλεντος ἐπίθ. Ζάκ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαριόλεντός <μαριόλεύω.

Ὁ μὴ σκεπτόμενος πονηρά, ἄκακος, ἀθῶος.

ἀμαρκάλιστος ἐπίθ. Ἡπ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Στερελλ. ἀμαρκάλιος Πελοπν. (Κορινθ. Μάν. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαρκάλιστός <μαρκάλίζω.

Ὁ μὴ ὑποστάς ὀχείαν, ἀνόχευτος, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν ἔνθ' ἄν. : Ἀρνάδα ἀμαρκάλιστη Ἡπ. Ἐμεινε ἀμαρκάλιη ἢ γίδα φέτος Κορινθ. Τρίκκ. Συνών. ἀβάτεντος 1.

